

Т. Ю. Новохацька
студ. I курсу магістратури
спеціальність «Економіка»
Науковий керівник: к. е. н., доц. Н. М. Крючкова

ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Цифрові технології значно впливають на економіку та суспільство, і вимагають нових стратегій управління. Для сприяння розвитку цифрової економіки необхідне активне застосування фіскальних інструментів. Фіскальна політика грає ключову роль у регулюванні економічної активності суб'єктів господарювання. Податкові та бюджетні інструменти мають свої особливості в контексті цифрової трансформації, і їх ефективне використання є важливим для стимулювання цього процесу. Фіскальні інструменти відкривають можливості для держави та місцевих органів влади створювати сприятливі умови для розвитку та використання цифрових технологій у різних сферах економіки.

Фіскальне регулювання є важливим засобом впливу держави на економіку. Цей вплив здійснюється через різноманітні фіскальні інструменти, такі як зміни податкових ставок,

надання податкових пільг чи формування бюджетних видатків на підтримку певних галузей. Фіскальне регулювання сприяє стимулюванню чи обмеженню певних аспектів економічної активності, таких як інвестиції та споживання. Воно базується на припущенні, що ринкові учасники приймають раціональні рішення, враховуючи свої економічні інтереси. Особливість фіскального регулювання полягає у відсутності прямого примусу та у використанні економічних стимулів для досягнення цілей держави. Цей метод регулювання сприяє більшій гнучкості в управлінні економікою, забезпечуючи при цьому державі необхідний контроль та вплив на функціонування економіки. Використання фіскальних інструментів допомагає досягти стратегічних цілей у зовнішньоекономічній політиці та сприяє формуванню сталого економічного зростання [1].

Фіскальна політика в Україні відіграє ключову роль у регулюванні соціально-економічних процесів, особливо у контексті зміцнення інтеграційних зусиль з Європейським Союзом. Використання фіскальних інструментів, таких як адміністрування податків та розподіл бюджетних видатків, дозволяє регулювати ділову активність підприємств та вирішувати соціальні проблеми. Фіскальна політика виступає інструментом участі держави у забезпеченні ефективності економіки, регулюванні доходів населення та зайнятості. Проте реалізація цієї політики у періоди економічних циклів потребує уваги до особливостей та пріоритетів економічного розвитку. Важливо забезпечити ефективний розподіл бюджетних ресурсів, що сприятиме стабільному розвитку економіки та соціальної сфери. Наприклад, під час кризових періодів, таких як революція Гідності та анексія Криму, фіскальна політика відображається в обсягах бюджетних ресурсів та їх розподілі, враховуючи поточні потреби країни. За останні роки дохідна частина бюджету України значно зростала, особливо завдяки залученим коштам з міжнародних джерел. Однак, розподіл цих ресурсів вимагає уваги до збалансованості та ефективного використання для забезпечення сталого розвитку країни.

Інтеграція України у світове господарство і впровадження міжнародних норм і стандартів у галузі митної справи сприяють

оптимізації митних процедур та контролю. Однак ці зміни не повинні впливати на ефективність митного контролю, що вимагає розробки нових підходів до організації та здійснення контрольних заходів. Одним з таких підходів є використання митного пост-аудиту, який передбачає проведення частини контрольних заходів після здійснення митного оформлення, на території підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності [2].

Використання новітніх технологій дозволяє автоматизувати митниці, зменшуючи час проведення митних процедур і спрощуючи їх для бізнесу. У зусиллях наближення до стандартів Європейського Союзу, Україна також повинна спрямовувати свою митну політику на вдосконалення електронного документообігу на митницях. Це дозволить мінімізувати час митних процедур, боротися з корупцією та розвивати міжнародну співпрацю [2].

Однак, незважаючи на позитивні аспекти електронного декларування, в Україні існують проблеми з цифровізацією митних процедур через залежність від паперових документів. Тому важливо активізувати зусилля з цифровізації та електронізації митних процедур, щоб досягти такого ж рівня ефективності, як у країнах ЄС.

Застосування електронного декларування та автоматизації митного контролю має безпосередній вплив на підприємства і державні органи. Це сприяє мінімізації корупційних ризиків, спрощує процедури для бізнесу та забезпечує більшу контрольованість діяльності підприємств. Такі заходи спрямовані на підвищення ефективності митної справи та забезпечення відповідності міжнародним стандартам.

Список використаної літератури

1. Якушко І. Фіскальна диджиталізація: сутність та роль у розвитку національної економіки. *Проблеми і перспективи економіки і управління*. № 2 (30). 2022. С. 44–53. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/271163/266690>
2. Чорноус В. Цифровізація фіскального простору України з урахуванням зарубіжного досвіду. *Актуальні питання фінансової теорії і практики* : збірник матеріалів Десятої заочно-дистанційної наукової конференції студентів і молодих вчених / ЗУНУ. Тернопіль, 26 квітня 2023 р. Ч. 2. С. 201–203.